

Geo Vasile: «Iperione. Poesie scelte». Omaggio a Mihai Eminescu

Per il 161° anniversario della nascita di Mihai Eminescu, presentiamo in edizione bilingue alcune liriche del poeta nazionale romeno tradotte dall'italianista Geo Vasile e pubblicate nella microantologia *Mihai Eminescu Iperione. Poesie scelte*, Roma, Fermenti Editore 2009. «Dal singolare incrociarsi di una visione greca con un Cristianesimo riorientalizzato – nota Rosa del Conte, maggior studiosa italiana di Eminescu – nascono le liriche dell'entusiasmo panico o della contemplazione pacificata, ma anche quelle della protesta ribelle».

Quando la stessa voce...

Quando la stessa voce dei pensieri tace,
Il canto d'una dolce pietà mi culla -
Allor ti chiamo, tu mi ascolterai?
Da freddi nubi a volo ti dipartirai?

Tu mite chiarirai il cuore della notte
Con gli occhi grandi pacificatori?
Dall'ombra dell'età fin qua risorgi,
Venir ti vegga – come in sogno vieni!

Discendi piano... vicino, più vicino,
Sul mio volto ripiega il tuo sorriso!
Con un sospiro rivela la tua fiamma,

Col ciglio le mie palpebre rasenta,
Del nostro abbraccio i brividi io senta –
Tu, in eterno persa, per sempre adorata!

Când însuși glasul...

Când însuși glasul gândurilor tace,
Mă-ngână cântul unei dulci evlavii –
Atunci te chem; chemarea-mi asculta-vei?
Din neguri reci plutind te vei desface?

Puterea nopții blând însenina-vei
Cu ochii mari și purtători de pace?
Răsai din umbra vremilor încoace,
Ca să te văd venind – ca-n vis, așa vii!

Cobori încet... aproape, mai aproape,
Te pleacă iar zâmbind peste-a mea față,
A ta iubire c-un suspin arat-o,

Cu geana ta m-atinge pe pleoape,
Să simt florii strănerii în brațe –
Pe veci pierdute, vecinic adorato!

Son già molti anni...

Son già molti anni e più si daran fretta
Dall'ora sacra quando c'incontrammo,
Ma pur ripenso quanto ci amammo,
Prodigio dai grandi occhi e man fredda.

Oh vieni ancor! Ispirami poesia,
Il tuo sguardo su di me piegato,
Consenti ch'io viva del suo raggio,
E nuovi carmi affranchi dalla lira.

Nemmeno sai come l'averti appresso
I miei torbidi precordi placa,
Al par del quieto sorgere della luna,

Quando ti vedo rider da fanciulla
Si spegne tutta una vita di dolor,
Lo sguardo brucia, l'anima mi s'allarga.

Sunt ani la mijloc...

*Sunt ani la mijloc și-ncă mulți vor trece
Din ceasul sfânt în care ne-ntâlnirăm,
Dar tot mereu gândesc cum ne iubirăm,
Minune cu ochi mari și mână rece.*

*O, vino iar! Cuvinte dulci inspiră-mi,
Privirea ta asupra mea se plece,
Sub raza ei mă lasă a petrece
Și cânturi nouă smulge tu din liră-mi.*

*Tu nici nu știi a ta apropiere
Cum inima-mi de-adânc o liniștește,
Ca răsărirea stelei în tăcere;*

*Iar când te văd zâmbind copilărește,
Se stinge-atunci o viață de durere,
Privirea-mi arde, sufletul îmi crește.*

La discesa delle acque

Da monti annosi, da grandiose selve,
Nascon sorgenti, scivolan scroscianti,
Imparan una a una l'occeanica loquela
E son degli ermi boschi i cantanti.

Forando nelle rocce il lor contorto letto,
Ondeggian lievi, increspan le lor onde.
Nel loro correr mostra la natura mille volti –
Le stesse sono, cambian figura sempre.

Ma con il farsi fonde, più affonda
Del suon la scala nella loro voce.
Diventa triste – sempre più ingrossa

Finché spostandosi nel mare amaro
– Qual fiero fiume che spossato muggia –
L'incanto della giovinezza già scordaron.

Coborârea apelor

*Din munți bătrâni și din păduri mărețe
Se nasc izvoare, ropotind se plimbă,
Deprind pe rând oceanica lor limbă
Și sunt în codri pustnici cântărețe.*

*Spărgând prin stânce albia lor strâmbă
Se legăn line și fac valuri crețe.
În drumul lor ia firea mii de fețe –
Aceleași sunt deși mereu se schimbă.*

*Dar cu adâncul apei s-adâncește
În glasul lor a sunetului scară.
Devine tristă – rânduri-rânduri crește*

*Pân' ce urnindu-se în marea-amară
– Ca fluviu mândru, ce-ostenit mugește –
Al tinereței dulce glas de mult uitară.*

Spossato dal lavoro...

Spossato dal lavoro cerco di notte il letto,
Ma la mia anima si fa viandante
E mentre il corpo steso dorme in pace,
La spinge sulle tue tracce il peccato.

È notte buia nei miei occhi, tutto tace,
Ma la mia mente vede – le ciglia dilatate;
Al par di un cieco nel buio mi ritrovo,
Ciò nonostante intorno a me è giorno.

È il tuo viso, luce inverosimile
D'appariscenze, di magico candore,
Che alla fredda notte presta lo splendore.

Pensandoti, oh sposa biondeggiante,
Il giorno intero il corpo non si placa,
E l'anima di notte è un viandante.

Sătul de lucru...

*Sătul de lucru caut noaptea patul,
Dar al meu suflet un drumeț se face
Și pe când trupul doarme-ntins în pace,
Pe-a tale urme l-au împins păcatul.*

*E noapte neagră-n ochii-mi, totul tace,
Dar mintea-mi vede – genele holbate;
Ca și un orb mă simt în întuneric
Și totuși înainte-mi zi se face.*

*E chipul tău, lumină necrezută
De frumuseți, de taină, curăție,
Ce nopții reci lucire-i împrumută.*

*Din cauza ta, bălaia mea soție,
Cât ziulica trupu-odihnă n-are,
Iar noaptea sufletul în cale pleacă.*

Spunta sopra di me...

Spunta sopra di me qual mite luce,
Celeste sogno mio di allora!
O, santa madre, vergine eterna,
Nel buio del pensiero mio affiora.

E salva dalla morte la speranza
Del mio cuor che abisso è di colpe;
Il tuo compassionevol guardo
Sopra di me inclini pietoso.

Estraneo a tutti, col tormento
Profondo della mia vanità,
Si sciolse la fortezza, la fiducia.

Dammi la gioventù, la fede d'anni pria,
Risorgi dal tuo ciel di stelle,
Per sempre ormai io adori te, Maria!

Răsai asupra mea...

*Răsai asupra mea, lumină lină,
Ca-n visul meu ceresc d-odinioară;
O, maică sfântă, pururea fecioară,
În noaptea gândurilor mele vină.*

*Speranța mea tu n-o lăsa să moară
Deși al meu e un noian de vină;
Privirea ta de milă caldă, plină,
Îndurătoare-asupra mea coboară.*

*Străin de toți, pierdut în suferința
Adâncă a nimicniciei mele,
Eu nu mai cred nimic și n-am tărie.*

*Dă-mi tinerețea mea, redă-mi credința
Și reapari din cerul tău de stele:
Ca să te-ador de-acum pe veci, Marie!*

Versi tradotti da Geo Vasile